

Domovská Stránka > ... > Súdne Konania > Občianskoprávne Veci > Súd Ktorej Krajiny Má
Zodpovednosť? Sweden

Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

V občianskoprávných sporoch zvyčajne rozhoduje všeobecný súd (*allmän domstol*). Vec sa musí predložiť okresnému súdu (*tingsrätt*) s príslušnou právomocou.

Pracovný súd (*arbetsdomstol*) je jediným špecializovaným súdom vo Švédsku, ktorý rieši občianskoprávne spory. Osobitnými druhmi vecí sa zaoberajú aj určité okresné sudy. Informácie o príslušnosti týchto súdov môžete nájsť v [otázke 3 d'alej](#).

Ďalšie informácie o všeobecných súdoch môžete nájsť [tu](#) a o špeciálnych súdoch [tu](#).

V niektorých občianskoprávných sporoch rozhodujú orgány, ktoré nie sú súdmi. Švédsky úrad pre výkon súdnych rozhodnutí (*Kronofogdemyndigheten*) môže prostredníctvom zjednodušeného postupu v skrátanom konaní požadovať od účastníka uhradenie platby alebo prijatie iných krokov. Rozhodnutia orgánov môžu byť napadnuté na okresnom súde. Niektoré spory týkajúce sa prenájmov alebo nájmov sa prejednávajú na tribunáloch pre nájomné (*hyresnämnder*) alebo tribunáloch pre nájom (*arrendenämnder*).

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné sudy (t. j. sudy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné sudy ako sudy nižšieho stupňa a krajské sudy ako sudy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

Prakticky všetky občianskoprávne veci sa predkladajú súdu najnižšieho stupňa, ktorým je okresný súd.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

Vo všeobecnosti platí, že vec sa musí predložiť v mieste pobytu odporcu. Fyzické osoby sa považujú za osoby s bydliskom v mieste, kde sú zapísané v registri obyvateľov. Informácie o mieste zápisu danej osoby môže poskytnúť Švédsky daňový orgán (*Skatteverket*) (tel.: +46 (0)856485160). Za miesto pobytu právnických osôb sa považuje miesto, kde majú sídlo.

Vec je možné švédskemu súdu predložiť aj vtedy, ak osoba nežije vo Švédsku. Ak odporca nemá žiadne miesto pobytu, vec môže byť predložená v mieste, kde sa daná osoba v súčasnosti zdržiava, alebo v určitých prípadoch

v mieste, kde daná osoba žila alebo sa zdržiavala naposledy. Vo Švédsku môže byť vec v niektorých občianskoprávných sporoch predložená aj vtedy, ak má odporca pobyt v zahraničí. Ak má vo Švédsku majetok alebo vo Švédsku uzavrel zmluvu, môže to mať na určenie právomoci podstatný vplyv.

Pri medzinárodných veciach si treba pamätať, že švédske ustanovenia o právomoci súdov platia len tam, kde platí švédska právomoc. Vo väčšine prípadov platí švédska právomoc, ak má švédsky súd právomoc podľa vnútroštátnych ustanovení o právomoci súdov. V tejto súvislosti je tiež potrebné zohľadniť všetky platné medzinárodné dohody. Z nich najdôležitejšie pre Švédsko sú nariadenie Brusel I, Bruselský dohovor a Lugánsky dohovor, ktoré všetky upravujú právomoc súdov, ak má odporca pobyt v štáte, na ktorý sa vzťahuje uvedené nariadenie alebo dohovory. Konkrétne sa v nich uvádza aj to, že odôvodnenie právomoci súdov pri predložení prípadu vo veci platobnej povinnosti miestom, v ktorom má odporca majetok, sa nesmie uplatňovať na osobu s pobytom v členskom štáte alebo štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžeme vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

Na určenie právomoci existuje množstvo ustanovení, pričom vec možno predložiť aj inému súdu ako súdu v mieste, kde odporca žije. Niektoré medzinárodné dohody obsahujú aj pravidlá o konflikte právomocí. Patria sem napríklad nariadenie Brusel I a Bruselský a Lugánsky dohovor.

Najdôležitejšie švédske pravidlá o konflikte právomocí sú tieto:

- Každý, kto utrpel škodu, môže vec predložiť v mieste, kde došlo k činu, ktorý zakladá nárok na náhradu škody, alebo v mieste, kde ku škode došlo. V zásade sa toto ustanovenie nevzťahuje na prípad porušenia zmluvy. Nárok na náhradu škody, ktorá vznikla v dôsledku trestného činu, možno predložiť v súvislosti so stíhaním daného trestného činu.
- V prípade spotrebiteľských vecí týkajúcich sa malých súm môžu spotrebitelia podať žalobu na obchodníka na svojom súde.
- Veci týkajúce sa platobnej povinnosti podľa zmluvy sa môžu v niektorých prípadoch predložiť v mieste uzavretia zmluvy. Vo švédskom práve však, na druhej strane, neexistuje žiadne ustanovenie, ktorým by sa právomoc prenášala na súd v mieste vykonávania zmluvy.
- Vec voči obchodníkovi, v ktorej ide o spor v súvislosti s predmetom podnikania, sa môže v niektorých prípadoch predložiť v mieste podnikania.
- Žaloby týkajúce sa starostlivosti o dieťa, práv na bývanie a práv na styk s dieťaťom sa zvyčajne prerokávajú v mieste pobytu dieťaťa (pozri aj časť o rodičovských právach a povinnostiach – Švédsko).
- Veci, v ktorých ide o výživné na dieťa, sa zvyčajne predkladajú súdu v mieste pobytu odporcu, ale konaniami vo veci určenia otcovstva, manželskými vecami a vecami týkajúcimi sa rodičovských práv a povinností (starostlivosť o deti, bývanie detí) sa zaoberajú aj iné súdy.

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

Švédske právo obsahuje mnohé pravidlá o výlučnej právomoci, podľa ktorých sa vec musí predložiť konkrétnemu súdu. Niektoré medzinárodné dohody obsahujú aj pravidlá o výlučných právomociach. Patria sem napríklad nariadenie Brusel I a Bruselský a Lugánsky dohovor. Ak sa vec, na ktorú sa vzťahujú tieto pravidlá, predloží inému súdu ako súdu s výlučnou právomocou, daný súd nemôže o nej rozhodovať.

Najdôležitejšie švédske pravidlá o výlučnej právomoci sú tieto:

- Väčšina sporov v rámci majetkového práva sa musí prejednať na súde v mieste, kde sa majetok nachádza.
- Niektoré spory týkajúce sa majetku sa musia prejednať na pozemkovom a environmentálnom súde (*mark-och miljödomstol*) alebo na tribunále pre nájomné alebo tribunále pre nájom. Aj v tomto prípade je rozhodujúce miesto, kde sa nehnuteľnosť nachádza.
- Veci týkajúce sa dedičského práva musí prejednať súd v mieste, kde zosnulá osoba žila.
- Spory týkajúce sa manželstva a rozdelenia majetku medzi manželov musí prejednať súd v mieste, kde žije jeden z účastníkov.
- Ak sa musí spor prejednať na pracovnom súde, vec sa nemôže predložiť všeobecnému súdu v mieste pobytu odporcu.
- V prípade sporov týkajúcich sa práva hospodárskej súťaže, marketingového práva, environmentálneho

práva, námorného práva a práva duševného vlastníctva často platia osobitné ustanovenia, podľa ktorých má príslušnosť len jeden súd.

- Odvolací súd vo Svea (*Svea hovrätt*) má výlučnú právomoc zaoberať sa niektorými návrhmi na výkon zahraničných rozhodnutí.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Účastníci sa môžu dohodnúť, že spor môže alebo musí rozhodnúť konkrétny súd. Toto je známe ako dohoda o voľbe právomoci. Takáto dohoda musí byť písomná. Podľa tejto dohody môže mať jeden súd výlučnú právomoc. Takisto sa môžu dohodnúť na tom, že právomoc bude mať iný súd než súd určený podľa bežných pravidiel. Účastníci tiež môžu priznať právomoc viac než jednému súdu.

V zásade platí, že súd určený účastníkmi ako príslušný je povinný predložený prípad prijať. Neplatí to však v prípade, ak je dohoda v rozpore s niektorým pravidlom týkajúcim sa výlučnej právomoci. Ak niektorý z účastníkov vyhlási, že dohoda o voľbe právomoci je neplatná, súd musí toto tvrdenie preskúmať, pričom môže dospieť k záveru, že nemusí mať právomoc.

Súd, ktorý by inak právomoc nemal, môže získať právomoc vtedy, ak odporca nebude namietaa, že o veci rozhoduje nesprávny súd (to je známe ako tzv. implicitná voľba právomoci). Neplatí to však v prípade, ak platia pravidlá výlučnej právomoci, čo musí súd preskúmať z vlastného podnetu. Súd však nebude automaticky skúmať, či sa vec predložila v rozpore s hlavným pravidlom, pravidlami o konflikte právomocí alebo dohodou o voľbe právomoci. Akákoľvek námietka, podľa ktorej súd nemá právomoc, sa musí vzniesť pri prvom vyjadrení sa účastníkov v danej veci. Ak však odporca žiadne vyhlásenie neprednesie a súd musí vyniesť rozsudok pre zmeškanie, súd musí preskúmať, či má právomoc.

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Vo Švédsku existuje len jeden špecializovaný súd, ktorý sa zaoberá spormi občianskoprávnej povahy, a tým je pracovný súd. Pracovný súd rozhoduje o pracovnoprávných sporoch, t. j. o sporoch týkajúcich sa vzťahu medzi zamestnávateľom a zamestnancom.

Sú tu aj určité okresné súdy, ktoré rozhodujú o osobitných druhoch občianskoprávných vecí. Päť okresných súdov má zároveň funkciu pozemkových a environmentálnych súdov (*mark- och miljödomstolar*). Zaoberajú sa vecami, na ktoré sa vzťahuje zákonník o životnom prostredí (*miljöbalken*) a vecami týkajúcimi sa vyvlastnenia a tvorby vlastníctva. O námorných veciach rozhoduje sedem okresných súdov, ktoré sú zároveň námornými súdmi (*sjörättsdomstolar*). Oddelenie patentového a obchodného súdu (*patent- och marknadsdomstolen*) štokholmského okresného súdu (*Stockholms tingsrätt*) má výlučnú právomoc rozhodovať vo veciach týkajúcich sa duševného vlastníctva, hospodárskej súťaže a marketingového práva.

Posledná aktualizácia: 29/08/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.